

ANNE SOLSVIK:
Hva er god
distriktpolitikk

SIDE 3

MORGAN TSVANGIRAI:
Our shared
future

SIDE 5

REVIDERT NASJONALBUDSJETT:
Prioriterer
utdanning

SIDE 6 OG 7

PSYKIATRI:
Handlingsplan
mot tvang

SIDE 10

liberal

VENSTRES MEDLEMSMAGASIN

04/08

ODD EINAR DØRUM GIR SEG:

En institusjon takker av

SIDE 8 OG 9

LEDER:

Prioritéer kunnskap!

Hvis vi kunne lage en nasjonal dugnad for skole, hadde vi latt foreldre ta seg av maten og staten ta seg av kunnskap.

– Frukt og grønt er bra, men det er ikke det viktigste. Det sa Odd Einar Dørum i Stortinget, og gikk i klinsj med statsministeren i sesjonens siste spørretime. Skoledebatten har spisset seg til i det siste, takket være Venstre. Regjeringen, med SV i spissen, evner ikke å prioritere det viktigste, nemlig kunnskap.

Hvis vi kunne lage en nasjonal dugnad for skole, hadde vi latt foreldre ta seg av maten og la staten ta seg av kunnskap. Kunnskapsminister Solhjells svar er å smøre et tynt lag, som verken blir fugl eller fisk.

I en tid der vi mangler lærere, og elvene skårer under middels i internasjonale tester, er Venstres prioritering klar: En satsing på et lærerløft der vi sikrer rekrutteringen til skolen. Selv om Venstre i sitt program også har programfestet et gratis skolemåltid betyr ikke det at den lovnaden går foran alt annet.

Det må være lov å bruke hodet. Venstres kritikk mot kunnskapsministeren er at han ikke klarer å prioritere kunnskap. Det er vel og bra med barnehagesatsingen, men kunnskap har fått et hvileskjær med SV i regjering.

I stedet vedtar man at man skal utvide skoledagen, uten å ha en nasjonal plan for rekruttering av nok lærere til å fylle disse timene med faglig kvalitet. Det er på tide å skifte ut kunnskapsministeren med en som prioriterer kunnskap!

Verdens dyreste land?

Stoltenberg er en moderne mann, men de rødgrønne klarer ikke å levere. Jeg mener dette skyldes regjeringens indre sprik. Den vil i sum ha mer til alt.

Aldri før har en norsk regjering hatt slike muligheter som den sittende, med en rekordhøy økonomisk vekst og med rent flertall i Stortinget. Over 130 milliarder kroner mer har den å rutte med i år enn Bondevik II-regjeringen hadde i sitt siste, i 2005. Likevel klarer ikke de rødgrønne å levere. Selv dens egne støttespillere i Dagbladet, Dagsavisen og Klassekampen synes å ha resignert – og tar valgtapet neste år for gitt.

Jeg mener dette skyldes regjeringens indre sprik. Den vil i sum ha mer til alt, og klarer derfor ikke å tydeliggjøre noe politiske prosjekt. Dermed lykkes den heller ikke der den sa det var viktigst – for eksempel i kampen mot fattigdom. Vi har fått en administrasjonsregjering med en stadig tommere retorikk på autopilot. Som VG skrev nylig: «Rødt og grønt blir grått».

Stoltenberg er en moderne mann, som ser behovet for fornyelse og reform, men han bremses effektivt av de konservative i SV, SP og LO. Det er fullstendig stopp i all fornyelse av offentlig sektor. Faren er stor for at det igjen blir en borgerlig regjering oppgave å rydde opp i økonomien etter en sosialistisk, fordi sosialistene aldri forstår behovet for stadig nyskaping og effektivisering i gode tider.

«Verdens rikeste land» er blitt et mantra i norsk politisk debatt. Med det begrunnes at vi har råd til alt, ingenting må mangle. Det er en farlig illusjon. Vi kan nemlig også bli «verdens dyreste land» – hvis vi bruker mer penger i økonomien enn det er folk til. Da får vi ikke gjort mer, det koster bare mer å gjøre det vi har gjort før.

«De stigende forventningers misnøye», gjør oss dels utaknemlige, men er også farlig for den økonomiske sunnhet på både kort og lang sikt. Det er ikke i folk flests interesse at det ikke er

mulig å skaffe håndverkere, at påplusninger til velferd forsvinner i økte lønnsutgifter, eller at renten stiger til et nivå som mange får problemer med. Ingenting fordeler penger fra fattige til rike som høy rente, og ingenting driver sentralisering fram så sterkt som en overopphetet økonomi.

Det er derfor det er så viktig med en nøktern økonomisk politikk, at handlingsregelen står fast, og at populistene som sier vi har råd til alt «i verdens rikeste land» må slås tilbake.

Lars Sponheim

«God distriktspolitikk»: Hva betyr det?

Jeg har mange ganger hørt argumentet «god distriktspolitikk» bli løftet som det tyngste man kan komme med. Dette har fått meg til å lure på hva god distriktspolitikk er?

GJESTESKRIBENTEN

Anne Solsvik
leder i Unge Venstre

Nå er arbeidet i gang med nytt program og over sommeren får vi alle innblikk i første utkast fra programkomiteen. Dette er en krevende prosess og et arbeid som må ta et politisk parti litt lengre hver gang. Man må utfordre seg selv på hva de store løftene og hva de prinsipielle spørsmålene vi skal fronte i den neste perioden er. Nå begynner runden for det gode argument og hva som skal settes høyst.

DISTRIKTPOLITIKK OG LANDSDEL

Det jeg vil rette et ekstra lys på i denne sammenhengen er et argument jeg ofte har hørt. Det er «god distriktspolitikk». Jeg har mange ganger hørt argumentet «god distriktspolitikk» bli løftet som det eneste, tydeligste og tyngste man kan komme med. Dette har fått meg til å lure på hva god distriktspolitikk er? For det kommer an på hvor i landet man kommer fra hva som er svaret når man spør; hva er god distriktspolitikk? Spør man en på Mørkekysten får man fiskeripolitikk levert som god distriktspolitikk, og de på kysten i Nordland vil gjerne si det samme, men komme med en annen fiskeripolitikk. Spør man noen fra det indre Østlandet er det gjerne bedre vilkår for landbruket, mens helt nord er det redusert arbeidsgiveravgift og skatt som er svarene. Det siste halve året har stått i de store overførings tegner med kommuneproposisjonen. Her er det lagt inn større overføringer fra rike til fattige kommuner og en av de få mulighetene for kommuner til å sikre egne inntekter, selskapskatten, ble fjernet.

DISTRIKTPOLITIKK OG PRINSIPIELLE ARGUMENTER?

Har argumentet om god distriktspolitikk noe mer med seg enn at det er prinsipielt riktig? Er det som er prinsipielt riktig mindre sannsynlig å gjennomføre enn det man anser for å være en god distriktspolitikk, og står de argumentene i motsetning til hverandre? Så kan man ta hen-

syn til by og bygd uten at dette handler om store overføringer eller særordninger for lokale trekk? Forståelsen min av god distriktspolitikk er at dette handler om å kompensere alle negative følger av hva staten gjør, eller ikke gjør, og hva personer klarer å definere inn som distriktspolitikk. Kan man kompensere statens inngripen med å lappe på det eller må man møte problemstillingene på en helt annen måte? Det ligger nå en storbymelding på Stortinget som skal behandles. Her tar man utgangspunkt i at Oslo har noen særegne utfordringer som gjør til at de skal ha en ekstra overføring og en egen melding.

Tar man en titt på Venstres distriktspolitikk på hjemmesidene kommer det frem hva Venstre mener om hvordan alle som bor i Norge, uansett hvor det er, skal ha samme muligheter og rettigheter. Det har jeg ingen problemer med at man legger til grunn. Så ser jeg at man bruker høyskoler som distriktspolitikk. Høyskoler er så langt jeg kan se høyere utdanning. Betyr det at Venstre mener at universiteter er storbypolitikk? Når det kommer til å styrke høyere utdanning må dette kunne være et felt man omtaler som et helhetlig felt hvor det er kvalitet og like muligheter for folk til å ta utdanning som ligger til grunn. Vi kan ikke akseptere at høyskoler brukes som en del av en distriktspolitisk argument.

VEIEN VIDERE

Vi sitter i dag i den situasjonen at det er staten som styrer det meste som foregår i landets kommuner, og under den rødgrønne regjeringen har det blitt styrket. Overføringene fra staten er for alle kommuner blitt en nødvendighet, og kommunene sitter igjen kun som statens forlengede arm. For mange kan det hende at det er god distriktspolitikk vi trenger. For et liberalt parti mener jeg det handler at lokaldemokratiet skal styre, kommunens handlefrihet og muligheten for lokale initiativ til å blomstre. Hva er visjonen for å sikre et levedyktig Norge. Er det prinsipper eller god distriktspolitikk, eller handler dette om helt andre argumenter. Jeg bare lurer, hva tenker du?

INNHold:

Leder	2
Gjesteskribenten	3
Applaus for ekteskapslov	4
Our shared future	5
RNB: Prioriterer utdanning	6-7
En institusjon takker av	8-9
Handlingsplan mot tvang	10
Stillingsannonse / innlegg	11
Unge Venstres historiebok	12
Partisiden	13
Kronikk	14
Helt liberalt - Unge Venstres side	15
Baksiden	16

Ansvarlig redaktør:

Terje Breivik (terjeb@venstre.no)

Redaktør:

Frode Fjeldstad (frode@liberal.no)

Adresse: Møllergt. 16, 0179 Oslo

Telefon: 22 40 43 50

Telefaks: 22 40 43 51

E-post: post@liberal.no

Internett: www.liberal.no

Sats: Thomas Hansen (th@ambolt.no)

Trykk: Zoom Grafisk AS

Foto ved redaksjonen eller fra Venstres arkiv, med mindre annet er angitt.

– Venstre kan ikke basere seg på flaks

Sist stortingsvalg var det kun 5 av 19 (ca. 26%) førstekandidater som var kvinner.

Frode Fjeldstad frode@liberal.no

Venstre fikk til tross for dette inn 4 kvinner og 6 menn i stortingsgruppen. – Megafleks, hevder Torild Skogsholm, leder i Venstrekvinnelaget. Skogsholm mener nominasjonskomiteene bør tenke hardt for å finne frem til minimum én kvinne som kan toppe listen. – Det kan godt være at man kommer frem til en mannlig kandidat likevel, men man bør ha en bred gjennomgang av kandidater i fylket, mener hun. Skogsholm mener det blir pinlig for partiet om bare 5 av 19 førstekandidater er kvinner også ved neste valg, og at noen lister toppes av to menn.

LOV Å STIKKE SEG FREM

Leder i Unge Venstre, Anne Solsvik, mener unge og kvinner ikke bør være redde for å stikke seg frem. – Men man bør også være villig til å satse selv, og ikke være redd for å ta nye og store utfordringer, sier Solsvik.

Venstre arrangerer et såkalt «rikspolitisk nettverk» (RPN) fra høsten av og frem til valget. Dette er en serie med toppskolering i regi av Venstres hovedorganisasjon (VHO). Fylkene kan stille med inntil 4, der 2 dekkes av VHO, men da må minst en være en kvinne. Tanken er at man skal starte så tidlig som mulig med toppskolering av organisasjonen, og 1. kandidatene kommer til etter hvert som nominasjonene blir ferdige i løpet av høsten. – RPN er et glimrende verktøy for mange kvinner og unge som føler seg litt usikker og trenger mer erfaring, sier Skogsholm. Hun bidro på disse seminarene i 2004 da hun var samferdselsminister i Bondevik II-regjeringen.

Solsvik påpeker også at partiet har fått mange nye medlemmer siden stortingsvalget i 2005. – Jeg tror det blir viktig å involvere flere av disse, for eksempel folk med minoritetsbakgrunn og unge, sier hun. Unge Venstre vil oppfordre folk til å melde sin interesse for RPN fremover våren. De aller fleste nominasjonene er ferdig før jul, noen få fylker har nominasjonsmøte jan/feb 2009.

– Det er helt avgjørende at barnet, fra et gitt tidspunkt, får mulighet til informasjon om sitt biologiske opphav, sier Trine Skei Grande.

Spontan applaus etter vedtak om ny ekteskapslov

Stortinget brøt ut i spontan applaus etter at den nye ekteskapsloven ble vedtatt med god margin 11. juni. – En stor dag i klar Venstre-tradisjon. Vi var det første partiet som programfestet like muligheter for homofile og lesbiske til å inngå ekteskap, sier nestleder Trine Skei Grande.

Frode Fjeldstad frode@liberal.no

– For et liberalt parti er det selvfølgelig at et samfunn likebehandler mennesker uavhengig av seksuell legning. For Venstre er det en verdi i seg selv av mennesker er ulike og tar ulike valg, sier Skei Grande.

ASSISTERT BEFRUKTNING

Vedtaket om en ny ekteskapslov innebærer også endringer i adopsjonsloven, bioteknologiloven og barneloven. Særlig vekket forslaget om likestilling knyttet til assistert befruktning intens

debatt. Venstre stemte for å sidestille heterofile og homofile. – Men vi mener at det er helt avgjørende at barnet, fra et gitt tidspunkt, får mulighet til informasjon om sitt biologiske opphav, sier Trine Skei Grande.

BORGERLIG VIELSE

Venstre ønsket seg helst en modell der man innfører en obligatorisk borgerlig vielse i forbindelse. Ekteskapet er ikke bare en religiøs institusjon, men også en juridisk. Under høringen på Stortinget stilte Trine Skei Grande alle høringsinstansene spørsmål om hva de syntes om denne modellen. Nesten samtlige støttet dette forslaget. – Vi innser at det var umulig å innføre en ny modell for ekteskap uten en grundig utredning, som vurderer konsekvensene av obligatorisk borgerlig vigsel. Venstre forslag fikk Frp, H og Krfs stemmer til dette.

ADOPSJON

Også spørsmålet om adopsjon vekket debatt. – Det er ingen som har rett til å få barn. Selvfølgelig ikke. Men når det gjelder adopsjon har folk rett til å bli vurdert. I dag kan homofile og lesbiske være både besøkshjem og fosterhjem, og det vil være ganske dumt hvis de ikke også har muligheten til å bli vurdert i forbindelse med adopsjon, når det er en riktig og god løsning for barnet, påpeker Trine Skei Grande.

Presidentkandidat Morgan Tsvangirai taler til LI-kongressen.

Our shared future

Liberal International (LI), paraplyorganisasjonen for liberale parti verda rundt, avvikla Kongressen sin i Belfast 15. -17. mai.

Terje Breivik terjeb@venstre.no

Under overskrifta «Our shared future» vart tema som liberale demokrati, like rettar og klimaendringane drøfta. Liberalarar frå meir enn 60 land deltok. Nestleiar Trine Skei Grande og generalsekretær Terje Breivik representerte Venstre.

– Å delta på internasjonale kongressar saman med venner frå liberale søsterparti er lærerikt og gjevande. Ikkje minst er det inspirerende å sjå at liberale verdiar er universelle og truleg det beste utgangspunktet overalt for å fremja demokrati, menneskerettar, fred og velstand, seier Trine Skei Grande.

STERK OPPLEVING

President Abdoulaye Wade i Senegal og opposisjonsleiaren i Zimbabwe, Morgan Tsvangirai deltok, og talte til kongressen.

– Det gjer verkeleg inntrykk på å vera tilstades og høyra personar med slike historiar og kvardagar heime. Ikkje minst var det sterkt når Tsvangirai skildra situasjonen i heimlandet og kunnngjorde at han drog direkte frå Belfast til Zimbabwe igjen, fortset Grande.

– I ettertid fekk me vita at han på grunn av drapstruslar diverre måtte stoppa i Sør-Afrika, og først fleire veker seinare fann det trygt nok til å fullføra heimreisa, sier Grande.

NORDISK SAMARBEID

Saman med søsterpartia Radikale Venstre (Danmark), Folkpartiet Liberlarana (Sverige), Svenska Folkpartiet (Finland) og Liberal Democrats (Storbritania) fremja Venstre ei fråsegn om klimaendringane. Fråsegna vart vedteken med minimale endringar.

– Ei slik fellesfråsegn er eit direkte resultat av at søsterpartia våre i Skandinavia no samlast fast i førekant av internasjonale kongressar. At LibDems og vart med, berre understrekar dei tette banda og det gode forholdet me har til dei, seier Grande.

10 ÅR ETTER GOOD FRIDAY

– Det er ikkje tilfeldig at me i år er samla i Belfast, ein stad der håpet gradvis har vakse ut av oska til ein fortvila by. Det som har skjedd i Nord Irland kan være både til inspirasjon og til å lære av, sa Lord Alderice, presidenten i Liberal International under opninga av kongressen.

I dag er det håp og optimisme som dominerar, men framleis er landet tildels sterkt segregert.

– Eit problem i dag er at det politiske og administrative systemet primært er designa for å ta å forvalta fredsavtalen, ikkje for å vera effektive verktøy for å vidareutvikla samfunnet og bygga ned gamle motsetnader, påstod Quintin Oliver, ein representant frå The Northern Ireland Foundation. Anne Carr, målskvinne frå same organisasjon, sa at framleis har vanlege folk mange samtalar å ta før ein kan vera trygge på at motsetnadane ikkje vert forsterka igjen. Framleis unngår folk å snakka om vanskelege tema som religion, politikk og kultur når dei møtest.

– Sjølv er eg katolikk og gift med ein protestant. Det fortalde eg aldri til foreldra mine. I dag, snart 30 år seinare, veit far det sjølvsgatt, men han har enno til gode å snakka med meg om det, avslutta Carr.

Du finn meir informasjon om Liberal International på heimesida: <http://www.liberal-international.org/>

miljø

www.venstre.no/miljo

VIL HA KOMPENSASJONSORDNING FOR KOLLEKTIVSELSKAPER

Venstre vil ha på plass kompensasjonsordning for kollektivselskaper på grunn av økte drivstoffutgifter. Det opplyser nestleder i Transport- og kommunikasjonskomiteen på Stortinget, Venstres Borghild Tenden. – En viktig målsetting i klimaforliket på Stortinget er å bedre kollektivtrafikken og øke folks bruk av bl.a. buss, bane og tog. Da må vi fra statens side også bidra med tiltak som stimulerer til dette. Potenten på 50 mill. kr. er et strakstiltak, så må regjeringen vurdere oppfølging etter behov i statsbudsjettet som legges fram til høsten.

ULVIKORDFØRER HELLESNES: OVERGREP MOT HARDANGER

Fylkesleder og ordfører for Venstre i Ulvik, Mona Hellesnes, er sjokkert over NVEs avgjørelse om å la kraftlinjen Sima-Samnager gå i luftspenn gjennom hele Hardanger. – Jeg synes dette er en svært korttenkt beslutning fra NVE. Det virker som om de overhodet ikke forstår konsekvensene av å rasere Hardanger som turistdestinasjon og bomiljø, sier en skuffet Hellesnes.

KREVER TIMEOUT

I SEISMIKKSKYTING UTENFOR LOFOTEN

– Det er nødvendig å ta pause i arbeidet med de seismiske undersøkelsene utenfor Lofoten og Vesterålen, sier lederen i Stortingets energi- og miljøkomité, Gunnar Kvasheim (V) til Dagsavisen. Kvasheim sier at samarbeidsklimaet mellom myndighetene, oljeindustrien, fiskerne og miljøbevegelsen er i ferd med å bli ødelagt som følge av en feilslått prosess i denne saken. – Det er uforståelig at regjeringen legger opp til å gjennomføre disse seismiske undersøkelsene på en måte som innebærer full strid med miljø- og fiskeriinteressene, sier Kvasheim.

VIL HA SUNNMØRSKULTUR I HELE NORGE

Nye tall viser at færre starter egen virksomhet. – Vi må endre kulturen og regjeringen må ta ansvar, sier Leif Helge Kongshaug (V). – Se bare på Sunnmøre, der det bygges bedrifter ut av nesten ingenting, mens andre ikke får det til, sier Kongshaug.

Venstres næringspolitiske talsmann reagerer kraftig på at entreprenørskapet i Norge er på hell. NTB meldte i går at 6,5 prosent av den voksne befolkningen (18-64 år) i Norge var involvert i gründervirksomhet i fjor. I 2006 var til sammenligning 9,1 prosent av befolkningen involvert i entreprenøriell aktivitet. Den såkalte GEM-rapporten for 2007 ble tirsdag overlevert til nærings- og handelsministeren.

– For å unngå fortsatt nedgang må regjeringen stimulere til at flere ønsker å starte sin egen virksomhet. Det må skapes en kultur rundt dette, og det er mulig. Regjeringen må snarest starte med å gi selvstendig næringsdrivende en mulighet for et minstefradrag på størrelse med fradraget vanlige lønnstakere får. Altså et fradrag på opptil kr. 67 000, sier Kongshaug.

MELKEKORTSLUTNING FRA SENTERPARTIET

Senterpartiet har i forbindelse med de kommende jordbruksforhandlingene lansert en såkalt «melkereform» hvor partiet går inn for endringer når det gjelder bl.a. samdrifter og muligheter til å leie melkekvoter. Mye av dette er i og for seg positivt, men det er til å undre seg over at Senterpartiet stemte mot alle disse forslagene for mindre enn et år siden, da Venstre foreslo at regjeringen skulle gjøre nettopp det samme som Senterpartiet nå gjør. Sentrale elementer i en slik oppmyking må være økt maksimalkvote for enkeltbruk, mulighet til å leie kvoter, en friere omsetning av melkekvoter og oppheving av de geografiske begrensningene og antall deltakere for deltakelse i samdrifter.

Foto: Grethe Bjørnås, Dreamstime.com

Venstres reviderte nasjonalbudsjett for 2008:

Prioriterer utdanning, miljø, helse og fattigdom

Venstre prioriterer utdanning, miljø, helse, fattigdomsbekjempelse og en målrettet næringspolitikk i sitt alternativ til regjeringens forslag til revidert nasjonalbudsjett for 2008.

Geir Olsen geir.olsen@venstre.no

Venstres hovedinnvendinger mot statsbudsjettet for 2008 endres ikke etter å ha sett regjeringens forslag til revidert nasjonalbudsjett for 2008 (RNB). Noen feilprioriteringer rettes opp når det gjelder forskning og høyere utdanning og skattelegging av småkraftverk, i tillegg til å rette opp enkelte ting som opposisjonen lenge har påpekt som for eksempel økt fradrag for fiskere og pensjonsforpliktelser som er opparbeidet i helseforetakene.

Venstre foreslår å bruke om lag 560 mill. kroner mer på skole, utdanning og forskning, om lag 750 mill. kroner mer på helse, familie og fattigdomsbekjempelse, om lag 500 mill. kroner mer til ulike miljøtiltak og om lag 120 mill. kroner mer til tiltak rettet mot norsk næringsliv i tillegg til en del målrettede skatte- og avgiftsforslag. Det foreslås videre et skatteskipte fra rød til grønn beskatning på rundt 450 mill. kroner, med netto skattelette på 60 mill. kroner, økte utgifter/omfordeling på rundt 2,2 mrd. kroner og kutt/økte inntekter på om lag 2,8 mrd. kroner, slik at det i Venstres opplegg blir et mindreforbruk av oljepenger på om lag 560 mill. kroner.

DÅRLIG MILJØPROFIL

Det mest radikale i forslaget til RNB er på sett og vis at regjeringen følger opp det klimaforliket som opposisjonen møysommelig presset dem med på, men det er rimelig langt fra statsminister Jens Stoltenbergs storslåtte internasjonale lansering på Bali med 3 mrd. kroner i året til be-

varing av regnskog, til den faktiske merbevilgning på 225 mill. kroner som ligger i forslaget til Revidert nasjonalbudsjett for 2008.

Det er bare få uker siden det ble klart at Norge setter ny rekord i klimagassutslipp. I Regjeringens forslag til RNB vises det ingen vilje til en offensiv for å gjøre noe med denne utfordringen. Regjeringen står fritt til å gå lengre enn det klimaforliket legger opp til. Dette vil i så fall få Venstres helhjertede støtte. Budsjettrevisjonen fremstår fortsatt som svært uklar når det gjelder CO₂-håndtering på Mongstad. Og med de reduksjonene som det nå foreslås i CO₂-håndtering er den samlede innenlandske miljø- og klimasatsingen faktisk svekket i forhold til det opprinnelige budsjettet for 2008.

Venstre vil også øke investeringene i jernbane med 150 millioner, hvor en tredel av dette vil bli brukt direkte i Oslo-området.

LÆRERE VIKTIGST

Venstre mener det er en positiv innrømmelse at regjeringen nå retter opp halve hvileskjær for høyere utdanning. Men det tar tid å komme opp i marsjert etter et hvileskjær, spesielt når man bare får rettet det opp halvveis. Venstre vil derfor rette opp hele hvileskjæret i forslaget til bevilgninger i RNB.

Regjeringen vil at skoledagen for de minste elevene utvides til høsten. Samtidig er søkningen til lærerutdanningen fallende, og et aldrende lærerkorps innebærer lærermangel om få år. Heller ikke her leverer regjeringen konkrete tiltak for å løse åpenbare utfordringer. Hovedut-

Venstre peker dessuten ut kursen for en overgang fra rød til grønn skatt, som partiet vil ta opp for fullt i forbindelse med 2009-budsjettet.

fordringen for skolen er ikke utvidet skoledag og mer frukt, men mange nok og gode nok lærere. Dette foreslår Venstre å bruke 260 mill. kroner på bl.a. satsing på lærerrekuttering og videreutdanning. Over halvparten av lærerne i videregående skole er over 50 år, mens både frafallet og antall søkere til utdanningen stiger. Venstre ønsker å reversere den negative utviklingen, og vil prioritere lærerutdanningen fremfor økt antall skoletimer og frukt i skolen. En skole kan ikke fungere uten gode lærere.

BEDRE FOR GRÜNDERE OG SELVSTENDIG NÆRINGSDRIVENDE

Venstre er bekymret over de siste tall fra SSB som viser en dramatisk nedgang i antall gründere det siste året. Heller ikke her viser regjeringen vilje til å ta tak i utfordringene. I tråd med tidligere budsjetter fra den sittende regjering er det få eller ingen gode nyheter for de som vil starte egen bedrift.

Venstre vil reversere økningen i trygdeavgift for selvstendig næringsdrivende og likestille selvstendige med andre arbeidstakere når det gjelder pleie- og omsorgspenger og ved sykdom under svangerskap. Venstre foreslår videre å innføre bunnfradrag for selvstendig næringsdrivende, reduksjon i gebyrene til Brønnøysundregistrene og en økt satsing på næringsrettet forskning med 50 mill. kroner. I tillegg foreslår Venstre å bedre SkatteFUNN-ordningen og innføre halv arbeidsgiveravgift for lærlinger.

MÅLRETTET FATTIGDOMSBEKJEMPELSE

Venstre er skuffet over at regjeringen heller ikke nå anstrenger seg nevneverdig for å oppfylle sitte eget løfte om å avskaffe fattigdommen. Derfor foreslår Venstre en rekke forslag som vil bidra til en effektiv fattigdomsbekjempelse bl.a. tilrettelegging for en borgerlønsreform, økt bostøtte og økt satsing på rusomsorg. Venstre er også opptatt av skjevfordelingen mellom de ulike helseforetakene og foreslår å bevilge 390. mill. kroner fordelt på Helse Vest, Helse Midt-Norge og Helse Nord som et første skritt på veien.

EN FORNUFTIG FINANSPOLITIKK

Det er få ting som er mer usosialt og som skaper større forskjeller mellom fattig og rik som en høy rente, og at det først og fremst er Regjeringens ansvar å føre en politikk som sikrer en lavest mulig rente og dermed minst mulig press på kronekursen.

Selv om man skulle tro at Regjeringen har sett varsellampene og farene for en rødgrønn rentegalopp, burde det vært brukt noe mindre penger fra pensjonsfondet. Venstre ville også ha flere tiltak for å øke tilgangen på arbeidskraft og det burde vært stimulanser til sparing heller enn forbruk.

Venstre har både i sine alternative statsbudsjett for 2006, 2007 og 2008 lagt opp til et redusert press på renten gjennom mindre oljepengebruk enn det Regjeringen gjør og gjorde. Denne politikken videreføres i RNB hvor Venstre foreslår å bruke om lag 560 mill. kroner mindre enn regjeringen.

Vil ha kompensasjonsordning for kollektivselskaper

Venstre vil ha på plass kompensasjonsordning for kollektivselskaper på grunn av økte drivstoffutgifter. Det opplyser nestleder i Transport- og kommunikasjonskomiteen på Stortinget, Venstres Borghild Tenden.

Situasjonen for kollektivselskapene er dramatisk. Venstre vil allerede i RNB legge opp til en kompensasjonsordning på 100 mill. kr. Formålet er å bidra til å redusere de varslede økningene i takstene i kollektivtrafikken som følge av økte drivstoffutgifter, sier Tenden.

DRAMATISK

Dersom økte drivstoffutgifter gir økte priser i kollektivtrafikken, er dette en dramatisk situasjon for kollektivselskapene og miljøet.

– En viktig målsetting i klimaforliket på Stortinget er å bedre kollektivtrafikken og øke folks bruk av bl.a. buss, bane og tog. Da må vi fra statens side også bidra med tiltak som stimulerer til dette. Potten på 100 mill. kr. er et straktiltak, så må regjeringen vurdere oppfølging etter behov i statsbudsjettet som legges fram til høsten.

Alle hovedtall fra RNB finner du på Venstres nettsider:

www.venstre.no/politikk/smaabedrift

En institusjon takker av

•• Odd Einar Dørum har sittet i 4 perioder på Stortinget, og vært statsråd i 3 ulike regjeringer. Nå velger han å avslutte denne delen av sitt politiske liv, men kan berolige alle om at det ikke er over, bare et vegskille.

•• – Jeg vil gjøre noen nye prioriteringer i livet mitt framover. Jeg har vært så heldig å ha min kone Randi ved min side gjennom 40 år. Samlivet vårt har altfor ofte blitt saldert bort i et overbelastet tidsbudsjett. Vi trenger mer tid sammen, sier han.

Frode Fjeldstad frode@liberal.no

Etter å ha fått beslutningen litt på avstand møter Liberal Odd Einar på Kristiansand Lufthavn etter nok et landsstyremøte i Venstre. Odd Einar har sittet i Venstres landsstyre i en mannsalder, han møtte første gang i 1970, som leder av Unge Venstre, og har innehatt verv i organet mer eller mindre siden dengang. Han har hatt to kjærligheter i livet, kona Randi og Venstre. Nå bli Randi prioritert. – Veldig mange hyggelige mennesker både i og utenfor Venstre har kommet med vennlige tilbakemeldinger, det har jeg satt pris på, sier han.

EN INSTITUSJON

Dørum har vært engasjert både som leder, stortingsrepresentant og bydelslagsmedlem i en tid da Venstre slet i en veldig motbakke. I 8 år var partiet utenfor Stortinget, i skyggenes dal. Odd Einar har vært veldig viktig for partiet i denne perioden, og han har hele tiden beholdt engasjementet. – Gjennom alle årene har jeg beholdt min nysgjerrighet, og det å være ombud, spesielt som statsråd, men også gjennom en rekke andre verv jeg har hatt, sier han.

Nettopp det å være ombud står igjen som en bauta etter Odd Einar. Dagsavisen, som slapp nyheten om at han ikke tok gjenvalg, hadde følgende overskrift: Byens ombudsmann takker for seg. – Man skal ha respekt for de som jobber på en offentlig instans, men samtidig erkjenne at ting kan gå galt og tørre å være nær nok til ta opp vanskelige ting, sier han.

SPEIELLE ØYEBLIKK

Etter et langt politisk liv er det vanskelig for ham å trekke fram én spesiell sak han er ekstra stolt over å ha fått til. Men han nevner likevel én. – Det å få lov til å være norsk justisminister i 1999, og reise til Kosovo med mandat fra den norske regjeringen om å ta imot 6000 flyktninger var stort, sier Odd Einar. – Det handlet om

at noen var modig nok til å ta første skritt i en veldig fastlåst situasjon, der andre ikke gjorde det, sier han. – Å bidra til å hjelpe mennesker, og hindre at krig sprer seg, var et stort øyeblikk i mitt politiske liv, sier han.

Han kunne nevne andre ting også, som f.eks å løfte miljøsakene i over 30 år, arbeidet med forskning, kunnskap og utdanning, eller hans sterke engasjement for Oslo.

Noen har kanskje litt vanskelig for å se for seg Odd Einar som rebell, men han forsvarer også deres plass i demokratiet. – Jeg husker også spesielt da jeg deltok i Mardøla-aksjonen sommeren 1970, som handlet om ikke-vold mot demokratiet i en viktig miljøsak. Ethvert system må ha rom for rebeller, sier Odd Einar.

DET LIBERALE DILEMMA

Som justisminister i Bondevik II fikk Odd Einar virkelig føle på balansen mellom frihet og trygghet. – Jeg mener det var avgjørende å russe politiet mot den organiserte kriminaliteten etter Nokas-ranet i 2004. Det var ikke enkelt å få til det i Norge, men et slikt angrep på det sivile samfunn krevde et tilsvar og en rask oppklaring, sier han.

Han ser allikevel med bekymring over utviklingen i vårt naboland i vest, der Gordon Brown er i ferd med å innføre en av de strengeste anti-terror-lovene i verden. – Et grunnprinsipp er at du har lov og dom for å kunne fengsles, sier Dørum. – Vi har også stilt krav om domstolsbehandling før bruk av romavlytting kan tas i bruk ved mistanke om grov organisert kriminalitet, det er å bruke harpun og ikke snurpenot, sier Dørum. Han er også svært bekymret over EUs datalagringsdirektiv, som han mener er en generell registerføring av folks privatliv.

«POLITICS BY WALKING AROUND»

Selv om han ikke har et TV-team med seg hver gang han besøker folk, er Odd Einar kjent for å

snakke med folk, uansett hvor de er og bor. I denne perioden har han tenkt å besøke samtlige skoler i Oslo, og er nå litt over halvveis. – Jeg lærte dette allerede på 60-tallet og har praktisert det siden. Skal du ha tillit i stort, må du ha tillit i smått, sier Odd Einar. Oslo Venstre har de siste valgkampene drevet systematisk besøk av velgere i deres eget hjem. Odd Einar understreker at Internett nå åpner nye muligheter i denne måten å drive politikk på.

VIL HJELPE RUSAVHENGIGE

– Er det noen du føler du ikke har fått til?

– Vi har ikke klart å gjøre nok for folk som sliter med rusavhengighet, sier Dørum. Han er spesielt skuffet over at Helse Sør-Øst kutter i antall behandlingsplasser for rusavhengige. Men han understreker at han ikke har tenkt å gi opp dette engasjementet. Han har tross alt ett år igjen på Stortinget. – Livet gir meg dessuten nye muligheter for engasjement innen politikk også etter dette, sier han.

ODD EINAR DØRUM

- Født 12.10.1943
- Realkompetanse som høgskolelektor i sosialt arbeid
- Redaktør i Under Dusken i 1963, studentavisen i Trondhjem
- Leder av Unge Venstre 1970-72
- Stortingsrepresentant 1977-81 og 1997-2009
- Arbeidet for Kirkens Bymisjon fra 1986-96.
- Leder av Kontaktutvalget mellom innvandrere og myndighetene 1990-97
- Leder av Venstre 1982-86 og 1992-96
- Samferdselsminister 1997-99 i Bondevik I
- Justisminister 1999-2000 i Bondevik I
- Justisminister 2001-2005 i Bondevik II
- Kommandør av St. Olavs Orden 2004
- For å nevne noe...

Eva Kvelland (28), sentralstyret

– Da Fædrelandsvennen spurte meg om jeg hadde et politisk forbilde i 2001, svarte jeg Odd Einar. Den gangen handlet det om at mitt politiske engasjement ble trigget av en mann som i all tid har klart å plassere borgeren før systemet. Det klarer han også den dag i dag, og jeg er mektig imponert over måten han har bidratt til å igjen plassere Venstre som et viktig element

i norsk skoledebatt. Odd Einar snakker fort og mye, men han snakker ut fra fornuft og kunnskap.

Anders Skoglund (31), nestleder i Hordaland

– Odd Einar er en tydelig ideolog. Hans meninger er alltid godt forankret i grunnleggende liberale verdier. Disse egenskapene er svært viktige for Venstre både i praktisk politikk og i debatter og diskusjoner.

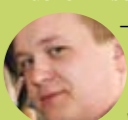
Guri Melby (27), direktevalgt
– Odd Einar har et imponerende engasjement for store og små saker. I tillegg er han en uvanlig kunnskapsrik mann som alltid går i

dybden og er grundig og etterrettelig. Han er også flink til å oppmuntre de som jobber rundt ham, og passer på å si fra når han er fornøyd med det du har gjort. Et forbilde for alle unge politikere!

Kjartan Almanning (29), President i Liberale studenter

– Jeg vil alltid huske Odd Einar i hobbitkostyme, i møte med en småfull Viggo Mortensen som holdt på å le seg skakk. Odd Einar er fortjent en politisk legende, som elegant kombinerer politisk fantasi og fantastisk politikk.

VIL RETTE OPP SKJEVFORDELINGEN

Venstre foreslår allerede nå 390 millioner kroner mer til helseforetakene i sitt reviderte budsjett, og forlanger at skjevfordelingen rettes opp fullstendig i statsbudsjettet for 2009. Fordelingen av en slik tilleggsbevilgning vil bli ca. 140 mill. til Helse Vest, ca. 140 mill til Helse Midt-Norge og ca. 110 mill til Helse Nord.

– STATEN EIER IKKE KROPPEN DIN

SV vil speilvende loven slik at dine organer etter din død automatisk kan brukes med mindre du har reservert deg i et register, såkalt negativt samtykke. I dag praktiseres loven slik at helsepersonell må innhente et positivt samtykke fra pårørende, før de kan ta organer.

– Hvis man ser bort fra det prinsipielt forkastelige med at Staten skal kunne bestemme over kroppen din med mindre du har husket på å si fra, tror Venstre at dette vil ha helt motsatt effekt enn tiltenkt, sier helsepolitisk talsmann i Venstre Gunvald Ludvigsen.

– PRIORITÉR PRIMÆRHELSETJENESTEN

5. juni ble regjeringens redegjørelse for situasjonen ved landets helseforetak debattert. Venstres helsepolitiske talsmann Gunvald Ludvigsen krevde en løsning på skjevfordeling av økonomisk midler mellom helseforetakene. Venstre er overbevist om at flere pasienter må behandles på et lavere nivå.

Bjørg Njaa fra LPP og Landsleder i Mental Helse, Anne Grethe Klunderud, i samtale med politisk rådgiver, Anne Gamme (med ryggen til).

Handlingsplan mot tvang i psykiatrien

Norge har mer enn 10.000 tvangsinnleggelse i psykiatrien i løpet av ett år. Venstre foreslår nå en handlingsplan mot tvang i psykiatrien.

Frode Fjeldstad frode@liberal.no

En SINTEF-rapport fra juni 2007 har dokumentert at bruk av tvang øker overfor pasientgrupper som psykisk utviklingshemmede, psykisk syke og demente.

– Det er en grunntanke i et samfunn at det er borgerne som skal kontrollere staten og ikke staten som skal kontrollere borgerne. Derfor er tvang som metode uakseptabelt og bør bare brukes i svært spesielle situasjoner, sier Venstres medlem i Helse- og omsorgskomiteen Gunvald Ludvigsen.

MENNESKERETTIGHETER BRYTES

Norge har ligget på topp i statistikken om bruk av tvang i psykiatrien. Menneskerettighetene brytes i Norge, og særlig i psykiatrien. Det blir også brukt tvang mot rusmiddelmissbrukere, mot psykisk utviklingshemmede og mot demente.

– Venstre mener dette er svært bekymringsfullt. Utgangspunktet for all behandling av pasienter i Norge er at behandlingen skal være frivillig, sier Ludvigsen.

RESTRIKSJONER

Derfor er tvangsbehandling underlagt restriksjoner og regulert gjennom en egen psykisk helsevernlov.

– Vi har gode pasientrettigheter, men dette er i liten grad til hjelp for folk som blir utsatt for tvang i psykiatrien så lenge pasientene ikke er i stand til å kjøre en rettsprosess, sier Ludvigsen.

HØRING I STORTINGET

Torsdag 29. mai hadde Helse- og omsorgskomiteen høring i Stortinget om forslaget. Mental Helse pekte på at det ikke stilles faglige krav til dem som må utføre tvangen. Representanter fra Landsforeningen for pårørende innen psykiatri viste til at man innlegges ved uniformert politi, og at dette påfører mange en ekstra påkjenning.

Foreningen «We shall overcome» ville fjerne hele særlovgivningen som ligger til grunn for bruk av tvang innen psykiatrien. – Vi vil bort fra tankegangen om at dette handler om «de andre», å se på noen som «de andre» øker sjansen for overgrep og tvangsbruk, sa Mette Ellingsdalen.

Alle høringsinstansene var svært positive til Venstres forslag og berømmet særlig at Venstre tok opp psykiatriens definisjonsmakt. I noen av helseforetakene har man greid å redusere tvangsbruken ved å samarbeide bedre med den enkelte pasient, og Venstre ønsker et bedre samarbeid mellom de som har fått ned tvang og de som ikke har greid dette.

Venstre har fremmet følgende forslag om en handlingsplan mot tvang i psykiatrien:

1. Stortinget ber Regjeringen utarbeide en handlingsplan for å redusere tvangsbruk innenfor psykisk helsevern. Handlingsplanen bør inneholde oppfølging av opptrappingsplanen for psykisk helse, og klargjøre hvor i helsetjenesten tilgjengelige ressurser skal nyttes. Handlingsplanen bør redegjøre for hvordan det enkelte helseforetak, i samarbeid med kommunehelsetjenesten, kan ta i bruk metoder som erfaringsmessig har redusert bruk av tvang. Forpliktende samhandling mellom spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjenesten bør vurderes.
2. Stortinget ber Regjeringen legge til rette for å utarbeide undervisningsmaterieell med fokus på menneskerettigheter til bruk for helsepersonell innenfor omsorg for demente, psykisk utviklingshemmede og psykisk syke.

Venstres Hovudorganisasjon (VHO) er ein serviceorganisasjon for lokal- og fylkeslaga til Venstre. VHO har og ansvar for administrering og oppfølging av Venstres formelle styrer og organ. Me er i dag 8 personar som held til i flotte lokale i Venstres Hus, midt i Oslo sentrum. Arbeidsmiljøet er svært godt, med stemning prega av veksten og framgangen til partiet.

Venstres Hovudorganisasjon har ledig stilling som

ADMINISTRASJONSSEKRETÆR

Sentrale arbeidsoppgåver:

- Møte- og konferanseadministrering; hotell-/reisebestilling, påmeldingsrutinar, teknisk arrangement osv.
- Utvikling og vedlikehald av dokumentasjons- og arkiveringsrutinar.
- Oppfølging av e-postførespurnadar frå medlemmer og publikum.
 - Avlastning for sentralbord- og medlemsansvarleg.

Du må vera ryddig og systematisk, og ha ei utprega serviceinnstilling.

Er du i tillegg fleksibel på arbeidsoppgåver og innstilt på å ta eit tak der det trengs, er du den rette søkjaren. Erfaring frå organisasjonsliv og kjennskap til Venstres politikk er ønskeleg, men ikkje eit krav.

Løn etter avtale. Pensjons- og telefonordning.

Ta gjerne kontakt med generalsekretær Terje Breivik, tlf 99 49 13 15 eller ass. generalsekretær Rita Sletner, tlf 97 55 37 69, for ein samtale om stillingen.

Søknad merka «Administrasjonssekretær» kan sendast til terjub@venstre.no innan 03.08.08

Venstres Pravda?

Jeg har tidligere forsøkt å få debattinnlegg inn i Liberal. Forgjeves. Etter å ha sett gjennom de tre siste numrene av bladet, forstår jeg i muligens litt av bakgrunnen.

INNLEGG

Ivar Sætre
Stavanger

Ingen av numrene inneholder et eneste innlegg fra medlemmene. Unntaket er stortingsrepresentanter og andre spesielt inviterte kronikører. I beste Pravda-stil.

Etter min mening inneholder debattsidene i avisene det mest lesverdige og interessante stoffet (for avisene er det endatil gratis). På samme måte tror jeg det vil være dersom det ble åpnet for debatt fra de menige medlemmene i Liberal. Dersom de tillitsvalgte ikke ønsker tilbakemelding på det de sier eller uttaler i Li-

beral, bør de i stedet bruke aviser eller andre media. Men jeg ville forvente at mange medlemmer ønsker å si noe. Og hvordan skulle ellers aktuelle saker diskuteres innad i partiet. Kun på medlemsmøter og i de innerste kretser?

Mitt forslag er at det settes av minst 2 sider til innlegg fra medlemmene i hvert nummer av Liberal. Innleggene må selvsagt begrenses i lengde, slik at i alle fall 8-10 innlegg kan komme med hver gang, og hvert innlegg trenger nødvendigvis ikke besvares av en tillitsvalgt. På denne måten kan meninger fra grasrota på en enkel måte bringes frem, og de synspunktene står nok slett ikke tilbake for de offisielle!

PS. Kanskje på grunn av manglende debatt innad i partiet, kommer jeg antakelig til å melde meg ut av partiet. Det skjer dersom Venstres representanter stemmer for den nye ekteskapsloven.

KUNNSKAP, EPLER OG BANANER

Etter tre år med SV som sjef for Kunnskapsdepartementet kan vi konstatere at rød-grønn skolepolitikk er ensbetydende med frukt og grønt til elevene, utvidet skoledag og innstramminger i forhold til friskolene. SV gjør som de lovet i valgkampen 2005, men kunnskapen taper terreng som følge av systematiske feilprioriteringer i skolepolitikken, skriver Venstres Odd Einar Dørum i en kronikk i Dagbladet. Les hele artikkelen på www.venstre.no/politikk/skole/13530/

VIL HA NASJONAL

REKRUTTERINGSPLAN FOR LÆRERE

Venstre er bekymret for lærerrekruteringen, ikke minst på bakgrunn av det lave antall søkere til lærerutdanningene i år og den relativt høye snittalderen på lærerne i skolen.

Venstre frykter den sviktende rekrutteringen kan føre til enda større lærermangel i fremtiden.

– Det er et paradoks at vi har en regjering som går til det dramatiske skrittet å lovfeste frukt og grønt i skolen mens den største utfordringen i skolen akkurat nå er å få tak i flere og bedre lærere. Her er regjeringens prioritering i skolepolitikken riv ruskende gal, sier skolepolitisk talsmann i Venstre Odd Einar Dørum til Dagbladet idag.

– SAMISKE BARN DISKRIMINERES

Samiske barn får ikke sin egen bok i fag som matematikk og engelsk, selv om de har krav på det. – Jeg har ingen problemer med å kalle dette diskriminering, sier Venstres Vera Lysklætt fra Karasjok. Hun har i løpet av den siste måneden tatt opp saken med både statsministeren og kunnskapsministeren.

– Vi kan umulig bare sitte og se på at tusener av lærebøker støver ned på lager og at elever i den samiske skolen ikke får det nødvendige undervisningsmaterieell. Jeg lurer på hva regjeringen vil gjøre for å gi samiske elever de lærebøkene de har krav på, sier Lysklætt.

Unge Venstre skriver historiebok:

Mangler bilder, historier og boktittel

Redaktør av Unge Venstres historiebok, Guri Melby, etterlyser bilder, personlige historier og forslag til boktittel. Boken skal gis ut på 100-årsdagen 27. januar 2009.

Hvor langt har bokprosjektet kommet?

Noen av forfatterne har allerede levert utkast til artikler, andre holder på å skrive. Selv bruker jeg og medredaktør Lars-Henrik Michelsen tid i bildearkivene til gamle Venstreaviser. Det er jo ikke bare tekst som skal fylle historieboken.

Hvem skal skrive tekstene?

Historikeren Anders Kirkhusmo skal for eksempel skrive om oppstarten til Unge Venstre. Arne Finborud, tidligere politisk journalist i Dagbladet, skal ta for seg forholdet til media.

Historiker og lokalpolitiker Erling Moe skal skrive om forholdet mellom Unge Venstre og Venstre, mens journalist Torgeir Anda har fått i oppdrag å skrive om miljøengasjementet. Vil du ha flere navn?

Gjerne. Det der var jo bare trøndere?

Det er kanskje dem jeg husker på. Det er også andre gode navn. Ikke-trønderen Monica Tjelmeland skal skrive om det internasjonale arbeidet. Sara Sægrov Ruud, journalist og heller ikke trønder, skal skrive om Unge Venstre i nyere tid. Bør vel også nevne at humorist Per Inge Torkelsen har sagt ja til å skildre den typiske UV'eren. Tror det kan bli veldig morsomt. I alt har vi femten skribenter som skal skrive om ulike sider ved Unge Venstres 100 år lange historie.

Når er boken ferdig, og hva slags bok blir det?

Boken vil bli lansert på selve 100-årsdagen den 27. januar 2009. Målet vårt er å lage en mangfoldig bok som kan være underholdende å lese

fra perm til perm, og samtidig fungere som et oppslagsverk for Unge Venstres historie. Er det mulig å komme med en oppfordring?

Selvsagt.

Vi ønsker å fylle boken med små anekdoter, men skal vi klare det må noen fortelle oss disse historiene. For eksempel har jeg hørt at Unge Venstre en gang ble saksøkt av et plateselskap for å ha trykket en sang uten tillatelse. Skulle gjerne hatt detaljene om denne og flere historier. Det kan være smått eller stort, viktig eller uviktig. Alt er av interesse. Og så trenger vi bilder, gamle buttons, plakater, brosjyrer og mye mer som kan brukes som illustrasjoner i boken.

Og bidragene sender man til?

Bruk e-postadressen historiebok@venstre.no.

Hva skal boken hete?

Det er ikke klart. Skriv at vi trenger innspill på det også.

– Velferdssamfunnet trenger reformer

Lars Sponheim tok til orde for en modernisering av velferdsamfunnet i sin innledning for Venstres landsstyremøte i Kristiansand. Han slo også fast at dette blir en sentral del av arbeidet med Venstres nye stortingsvalgprogram.

Sponheim tok til orde for en debatt knyttet til kommuner og demokrati. – Skal vi klare å drive Norge med bedre tjenester, må kommunene hjelpes til det slik at oppgavene kan løses nærmere folk. Uten sterkere kommuner får vi ikke et mer

kostnadseffektivt velferdssamfunn. Vi klarer ikke dette uten å gjøre noe med kommunestrukturen. Dette krever ekspertise og fagfolk på et nivå som ikke er mulig i dagens struktur. Personlig er jeg klar for å tenke som danske Venstre – frivillighet under mild tvang. Vi må stimulere kommunene slik at de selv bestemmer hvordan de kan løse oppgavene bedre. Vi må ikke være strukturkonservative, og Venstre må gå bresjen for reformer de neste årene sa Sponheim.

HELSEUTFORDRINGER

Et annet hovedproblem er de enormt voksende sykehuskostnadene.

– I verdens dyreste land, med den dyreste arbeidskraften, er sykehus det dyreste vi kan drive. Vi hører Jens snakke om at målet på et vellykket samfunn er hvor mange vi kan behandle på sykehus. Vi må snu det på hodet, vi bør behandle færre – og her kan vi bli bedre, sa Sponheim. – Jeg har reist debatten om at

over halvparten som dør, snart dør på sykehus, under spesialisthelsetjenesten. Noen må det, men det er ikke slik at halvparten trenger det. Jeg er ikke sikker på at fremmede sykehus og et fremmed miljø gir en verdig utgang på livet, sa Sponheim. Han mente at flere burde få være på sykehjem i stedet for å sendes på sykehus i livets siste fase.

Landsstyret vedtok seks uttalelser, som du finner på www.venstre.no/landsstyret

meningsmålinger

Parti	April	Mai	Mandater mai	Stortingsvalget 2005
Ap	29,3	28,6	50	-11
Frp	25,1	26	46	8
Høyre	17,2	17,7	29	6
SV	6,5	6,9	12	-3
V	6,7	6,3	10	0
Krf	7	6,3	10	-1
Sp	5,5	5,7	10	-1
Rødt	1,7	1,8	0	0

Snittet av målinger i april og mai for Synovate, Opinion, TNS Gallup, Sentio Research Norge (2 stk.), Norstat, Norsk Respons og Infact. Mandatberegning er for mars. Kilde: Bernt Aardal (www.aardal.info).

kalender

AUGUST

- 20. Sentralstyremøte
- 29. Liberal nr. 5 i posten

SEPTEMBER

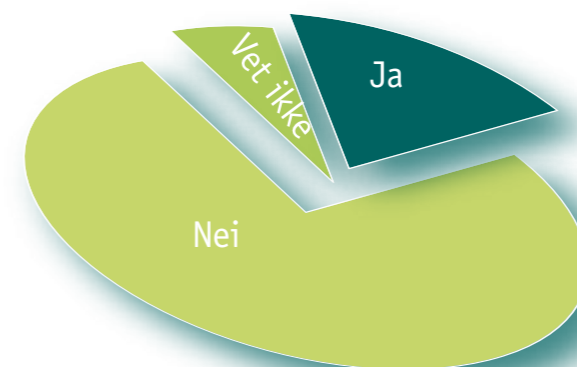
- 26. Sentralstyremøte
- 27.-28. Landsstyremøte (Oslo)

OKTOBER

- 3. Liberal nr. 6 i posten
- 17. Sentralstyremøte
- 18.-19. Landsstyremøte
- 25. Lørdagsseminar: Budsjettseminar for folkevalgte (Venstres Hus)

spørsmål fra venstre.no

Kunnskapsminister Solhjell Ja: 57
(SV) ønsker å innføre obligatorisk førskole i barnehagen for 5-åringene. Synes du det er riktig? Nei: 261
Vet ikke: 21

GENERALSEKRETÆREN:

Internasjonalt samkvem

Venstre har auka sin internasjonale aktivitet.

På bakgrunn av sentralstyrets handlingsplan 2006–10, har Venstre dei siste åra intensivert det internasjonale arbeidet og engasjementet. Dette for å auka eigen kunnskap og for å styrka kontakten på tvers av landegrensene.

I 2007 vart Venstre fullverdig medlem i the European Liberal Democrat and Reform Party (ELDR). ELDR er paraplyorganisasjonen for liberale parti i Europa og har 55 medlemsparti. I tillegg til representasjonsrett i dei formelle organa, får me som medlemmer i ELDR tilgang til eit hopetal av ulike temamøter og –konferansar.

ELDR vedtek valgmanifest og fråsegner på vegne av medlemspartia som er representerte i Europaparlamentet. I Europaparlamentet er dei liberale parti samla under paraplyen The Alliance of Liberals and Democrats for Europe (ALDE). Siste året har Venstre inngått tre formelle samarbeidsordningar med ALDE: Ei løpande, tre månaders praktikantordning i ALDE-sekretariatet (Europaparlamentet), eit seniorbesøksprogram for stortingsrepresentantane og eit juniorbesøksprogram for tilsette i partiet. Praktikantordninga er open for alle Venstre-medlemmer.

Tilsvarande er me medlem i den verdensomfattende organisasjonen for liberale parti, Liberal International (LI). LI jobbar til forveksling svært likt ELDR. For Venstre representerar LI eit unikt høve til å få førstehandskunnskap om, og å knyta tette band til parti i andre verdsdelar.

Sentralstyret har og oppnemd eit eige internasjonalt utval (IU). IU sit på brei kompetanse partiet nyt godt av i ulike samanhengar. Dei genererar faktanotat og framlegg til fråsegner, og dei har, på vegne av partiet, to demokratistøtteprosjekt gåande i Afrika: Eit hovudprosjekt i Tanzania og eit forprosjekt i Zambia.

Terje Brevik
generalsekretær

Utfordringar i helsepolitikken

I helsedebatten er det eit stort rom for ei klar og tydeleg sosialliberal røyst.

KRONIKK

Einar Vie Sundal
Leder i Norsk
medisinerstudentforening

Norsk helsepolitikk har i alt for lang tid vært gjenstand for populistiske utspel og føringar, framfor klare politiske planer og prioriteringar. Tida etter sjukehus- og fastlegereformane har vore prega av ein svartmåla situasjon med tungt fokus på sprengte budsjett. I tillegg får enkelt-skjebnar presentert i media altfor ofte skape presedens for prioritering av pasientgrupper i helsevesenet gjennom fagre politiske lovnader framfor kamera i beste sendetid. Det er svært viktig at våre folkevalgte har god kunnskap innanfor feltet, slik at det er desse, og ikkje byråkratiet, som skaper politikken.

REFORMER OG FINANSIERING

Fastlegereforma var og er ein stor suksess. Ein suksess med feil og manglar, men like fullt ein suksess. Reforma er bygd opp kring LEON-prinsippet (Lavaste effektive omsorgsnivå). I dag har Norge totalt om lag 4000 allmennlegar. Desse er «portvakter» for spesialisthelsetenesta og behandlar 90% av pasientane som henverder seg til helsevesenet. Ordninga som heilskap kostar ca 5 mrd kroner årleg, 5% av dei totale utgiftene til helsevesenet.

Sjukehusreforma har hatt eit langt meir varierende resultat. Bevilgningane til helsevesenet over budsjettet til Helsedepartementet har i tida frå innføringa i 2002 og fram til i dag auka frå 54 mrd kroner til 97 mrd kroner. Samstundes med auken er budsjetta stadig gjenstand for sterk diskusjon. Debatten har til tider vore svært unyansert.

Problema kan eksemplifiserast med ei aktuell sak: Det har i vinter og vår vore stor diskusjon kring Rikshospitalet og Helse Sør-Aust i samband med store budsjettunderskot og kontroversielle økonomiske avgjerdslar. Det har også vore hevda frå styrande politisk hald at det å bryte balansen og gå i underskot, er udemokratisk fordi dette bryt med vedtak gjort i folkevalgte organ. Dette er, i «sjukehus-historisk»-perspektiv, berre dels riktig. Styresmaktene skal styre på vegne av folket. Dette gjeld både i forhold til bevilgning av økonomiske ressursar, og kva dei økonomiske midlane skal brukast til.

PRIORITERING AV HELSETENESTER

Sjukehusreforma var underfinansiert frå starten av. Innføring av avskrivningsreglar førte til at

sjukehusa måtte sette til side store deler av dei tilførte inntektene til seinare innkjøp av utstyr. Dette førte til eit underskot frå starten av, som helseforetaka framleis dreg med seg frå år til år som opparbeida gjeld av eit stadig aukande omfang. Etter omfattande omstillingsprosessar har sjukehusa no effektivisert drifta, men slit framleis med å få endane til å møtast. Årsaka er at styresmaktene i stor grad har forsømt den biten som ikkje handlar om å auke bevilgningane – nemleg spørsmålet om kven som skal få hjelp, og vanskelegare; kven som ikkje skal få det.

Når desse føringane er flytande får helseforetaka svært uklare retningslinjer å forholde seg til. Samstundes vert det vanskelegare å gjere tydelege prioriteringar av pasientgrupper innanfor eksisterande budsjettammer. Dei aukande bevilgningane har ført til kraftig reduksjon i ventelister på sjukehusa, i tråd med ønske om kortare ventelister frå politisk hald. Det kostar å vere kar. Og det kostar enda meir dersom ein skal behandle alt og alle med nyaste og dyraste behandling innanfor eit kortast mogleg tidsramme. Den viktigaste føresetnaden for eit godt, levedyktig og stabilt helsevesen er at rammene for prioriteringar er klare, og at finansieringa som følger med desse rammene er i samsvar med krava til drift.

UTDANNING AV KVALIFISERT PERSONELL

Vi står overfor store utfordringar dei komande åra. Etterkrigskullet – den mykje omtala eldrebølga – vil gi sterkt auka pleie- og behandlingsbehov i befolkninga når dei blir eldre. Dette byr på utfordringar på personell-sida i helsevesenet – ettersom vi treng nok kvalifisert og spesialisert medisinsk personell til å handtere denne situasjonen. Dette vil igjen få konsekvensar for den økonomiske situasjonen i helsevesenet, ettersom 70 % av utgiftene er reine personell-utgifter.

Norge har i dag ei legedekning på 1 lege per 240 innbyggjarar. Dersom vi fortsetter den utdanningstakta av legar vi har i dag, går vi mot ei dekning på 1 lege per 100 innbyggjarar. Dette er ei legedekning utan sidestykke i historia. Det kostar mellom 1,5-2 millionar å utdanne ein lege. Vi utdannar 1000 årleg. Sidestilt med det økonomiske aspektet, skal ein også ha eit samfunnsøkonomisk blick på dette systemet. Dei menneska vi utdannar til legar er ressurssterke studentar med solid realfagskompetanse. Dersom vi utdannar fleire legar, betyr det at vi samstundes utdannar færre av andre yrke med krav om høg akademisk kompetanse, til dømes ingeniørar.

Utdanning av helsepersonell er ressursmessig krevjande. Ettersom behandling og utdanning skjer parallelt på sjukehusa, er utdannings-

kapasiteten avhengig av antal pasientar og overordna helsepersonell. Utdanningsløpa krev praksis, både innanfor generelle og spesielle ferdigheter. Evalueringar blant nyutdanna legar viser at dei beste utdanningsjukehusa for generelle ferdigheter er dei små og mellomstore sjukehusa. Lokalsjukehuset er ideelt for utdanning av generalistar, nettopp fordi desse sjukehusa tilbyr helsetenester av generell, og ikkje høgspesialisert art. Denne funksjonsfordelinga betyr ikkje at sjukehus med høgspesialiserte funksjonar står over lokalsjukehusa slik det ofte framstillast i samfunnsdebatten. Lokalsjukehusa er tvert i mot essensielle for at vi skal ha dyktige legar i alle ledd av helsevesenet i framtida, samtidig som dei gir eit svært viktig og nært helsetilbod til lokalbefolkninga.

KVALITETSSIKRING AV HELSETENESTER

Sikring og forbedring av kvaliteten i dei utførte helsetenestene kjem til å vere eit politisk strids-emne i dei komande åra. Det er eit klart krav at ein av hensyn til pasient og samfunnsøkonomi ikkje skal bruke ressursar på behandling som ikkje er dokumentert effektive. På bakgrunn av dette ønsker fleire leiarar i helsevesen og byråkrati å innføre personregister for å sikre at helsevesenet til ei kvar tid tilbyr dokumentert god og effektiv behandling.

Dette er problematisk. Registra inneber oppbevaring av pasientinformasjon underlagt teieplikt i sentrale databasar. Dette er eit potensielt trugsmål mot personvernet, men vert altså oppfatta som naudsynt for å sikre at det helsevesenet arbeider med tener formålet. Dermed vert spørsmålet: Kva er størst – behovet for samfunnsøkonomisk mest mogleg effektiv behandling – eller retten til å reservere seg mot lagring av sensitive personopplysningar?

Formålet er velmeinande. Det er likevel naturleg, i debatten som vil komme, å uttrykke ein sunn skepsis til kor sikre desse registra vil vere. Dersom dei skal opprettast, må ein sikre eit sterkt vern om enkeltmennesket i lov, slik at både personvern og helsetenester kjem sterkest mogleg ut av debatten.

STORE UTFORDRINGAR

Dette er eit lite og selektert utval saker. I åra som kjem vil ein sjå store utfordringar innanfor helsesektoren. I korte trekk vert økonomisk og dokumentert effektiv drift, kvalitetssikring av utdanning og helsepersonell, samt ivaretaking av personvernet til pasienten, viktige nøkkelord. I denne debatten er det eit stort rom for ei klar og tydeleg sosialliberal røyst.

Er avkriminalisering en del av løsningen?

Hvis vi ser på tall fra Kriminalstatistikken fra 2006 finner vi at 667 avsagte fengselsdommer ble sonet fra 1-89 dager for narkotikaforbrytelser, og 70 dommer hvor det ble sonet 3-5 måneder.

Dette er de som er mest slitne og som politiet tar for brukerdosene deres. I dag går politiets ressurser til å ta de rusavhengige, og sende de i fengsel på korte opphold. Ser man på tallene for de som løslates etter ett par år er det kun 9. Dette er de som styrer sjappa og som politiet bør bruke langt mer av sine ressurser på å ta.

Politiets oppgave er å opprettholde lov og orden. Politiet skal sørge for at alle borgerne oppførte seg etter loven, men det er her jeg ikke forstår at man forventer at syke mennesker skal gjøre som friske mennesker gjør. Når straffelovkommisjonen la frem sitt forslag til ny straffelov i forrige periode mente de at brukerdoser måtte avkriminaliseres. Daværende justisminister Odd

Einar Dørum fra Venstres avviste tvert avkriminalisering og svarte med å instruere politiet til ikke å løpe etter de narkomane i gatene, men fokusere på å ta bakmennene. Politiet jager fortsatt narkomane i gatene. Det er på høy tid at man avkriminaliserer stoff til eget bruk. Det vil gi mer ressurser til politiet, fjerne fengselkene og gi de rusavhengige det de har krav på: behandling og verdighet! Dagens situasjon er verken en riktig forståelse av hva rusavhengige behøver eller riktig prioritering av fellesskapets ressurser.

Å omdefinere noe fra å være ulovlig til å avkriminalisere det kan ha mange positive effekter, og kan skape et mer riktig bilde på hvilke tiltak som må gjennomføres. For dette vil legge mer press på at rusavhengige skal møtes av mennesker som skal følge dem opp som pasienter med rettigheter og ikke som kriminelle som skal straffes.

Anne Solsvik

Kjære liberalere!

Når vi nå står foran sommerens vakreste eventyr, Unge Venstres politiske festival, har vi en begivenhetsrik vår bak oss. Vi har gjort en god innsats på både Venstres landsstyremøte og landsmøte, der vi fikk vedtatt vårt forslag om en betydelig liberalisering av norsk innvandringspolitikk. Vi har forsøkt, men feilet på å få internasjonal leder Boye Bjerkholt valgt som Treasurer i vår europeiske paraplyorganisasjon LYMEC. Internasjonalt Utvalg har hatt klimaseminar i Bosnia, forsvarsseminar i Sverige og to turer til Vest-Sahara. Vi har startet et omfattende arbeid med nytt punktprogram. Og vi har arrangert Unge

Venstre-skolen i fire trinn, hvorav siste runde har foregått den andre uken i juni. Her har fem kandidater fått jobbe med politikk på høyeste nivå i internships på Stortinget og Venstres Hus. De har fulgt medie- og rådgivningsarbeidet på Stortinget tett og også vært rådgivere for kommunepolitiker Jonas Eilertsen og vår kjære leder Anne Solsvik. Av høydepunktene, i tillegg til det møysomme arbeidet med revidert nasjonalbudsjett og kommuneproposisjonen var behandlingen av forholdet mellom Staten og Den Norske Kirke og det historiske vedtaket om en felles ekteskapspolitikk. Dette har vært en stor suksess som vil bli gjentatt, kanskje alt til høsten.

Ses på sommerleir!

Sindre Ho

helt liberalt
unge venstres side

Unge Venstres politiske festival og sommerleir.

Unn deg et skikkelig sommereventyr! Et overveldende flertall av Unge Venstres medlemmer har kåret sommerleiren til vår tids absolutt største og mest liberale festivalopplevelse. Finn like godt fram avtaleboka med en gang, og riv ut alle sidene fra 26. juli til 1. august. Den uka er det nemlig bare en avtale du trenger å huske. Da skal du på politisk sommerfestival!

Vi garanterer sol, sommer og vanvittig bra stemning. Sommerleiren er en genial kombinasjon av masse politikk med landets beste liberale hjerner, og en uslælig sosial happening med landets beste og mest liberale ungdom. Unge Venstre-folk er hyggelige, usansynlig sjarmerende og forbausende vakre. Mer info kommer.

Janne Haaland Matlary, Lars Fr. Svendsen, Trine Skei Grande, Ola Elvestuen og Odd Einar Dørum kommer. Kommer du?

Påmelding på uv.no innen 1. juli.

Vil du være frivillig?
Send e-post til
jostein.pedersen@venstre.no.

Vi begynner i nord. **Renate Fjellberg Mol-denæs**, kommunestyrerepresentant i Målselv fylte 43 år 8. juni. Og fortsetter i nord (takket være gode tipsere) med «nordingene» **Børre St. Børresen** og **Roar Sollied** som har bursdag samme dag: 12. juni (men hvor gamle de ble da vites ikke...). **Arne Langset**, fylte i allefall 52 den 24. juni. Samme dag som tidligere leder av Porsanger Venstre, fortsatt aktiv talsperson for kveners rettigheter og stadig inspirator for Halden Venstre, **Josef Lindbäck**, med ble 71 år. (Flere nordinger følger senere i denne spalte...) **Rune Kippersund**, Tjøme, ble 43 år 25. juni, mens **Atle Holgersen**, Askøy, ble 55 år 28. juni. **Elsa Haldorsen**, Bugøyenes, fyller 64 år 29. juni, mens **Hulda Tronstad**, tidligere byrådssekretær i Oslo, nærmer seg ikke de førti lengre, da hun nemlig blir 40 den 30. juni. Samme dag blir **Johan Petter Barlindhaug**, distriktkommisjonsleder 68 år.

Juli er en rolig måned, men vi nevner at gjenvalgt fylkesleder **Erik Ringnes** i Hedmark fyller beskjedne 53 år 4. juli, mens tidligere NRK-styresjef **Eldbjørg Løwer**, sparket av den slemme mannen Trond Giske, blir 65 år 14. juli. Nordingen **Lillian Hessen**, ordfører i Kvæfjord fyller 68 den 19. juli, mens **Arve Cruickshank** (også nording), kommunestyret i Lenvik fyller 62 den 22. juli. **Lisbeth Bøhler** i Ski blir 45 den 23. juli. President (hihi) av Liberale Studenter og ferierende på Stortinget også denne sommeren, **Kjartan Almanning**, feirer sin aller siste bursdag før han blir 30 den 25. juli. Redaktøren av denne avis, som har blitt blad, **Frode Fjeldstad**, beskjedne 30 år den 26. juli. **Leif Helge Kongshaug**, stortingsrepresentant for Møre og Romsdal, fyller 59 år 31. juli.

Over i august der **Elin Jelsa** i Karmøy fyller 67 år 3. august. Og den 9. august fyller **Vidkunn Haugli** (også nording), kommunestyrerepresentant i Målselv 69 år. **Jan Erik Wang** i Oslo fyller 44 år 12. august. **Ketil Kjenseth**, rådgiver i Venstres Stortingsgruppe blir 39 år 13. august. **Guttorm Nergård** (spaltens siste nording) fyller 53 år 19. august. **Arne Lauvhjell** i Aust-Agder jubilerer den 20. august, og blir 60 år. Nylig hjemkommet fra USA, og

avtroppende bystyrerepresentant **Monica Rolfsen** i Trondheim blir 41 den 16. august. 26. august fyller ordfører i Grimstad **Hans Antonsen** utrolig nok bare 42 år, og 31. august blir tidligere stortingsrepresentant **Terje Johansen** 66 (først da tar livet til...). Gratulerer alle sammen (denne spaltist er dog litt usikker på om den nyvalgte representanten i sentralstyret fra Troms har rett i at folk nordfra omtales som «nordinger», men takk for tipsene :-)

17. mai ble Kristian Halse (81 år) overrasket Kongens Fortjenestemedalje.

På Kulturverkstedet holdt **Kristian Halse** sin takketale. Kristian Halse - lærer, målmann, avholds- og Venstremann betegner seg selv som den utdøende rasen Venstrefolk. Odels-gutten fra Nordmøre som vokste opp i Namdalseid, satset gården til fordel for åndslivet - kunnskap og utdanning. Til Vefsn kom han i 1951 som lærer ved Vefsn Folkehøgskole. I 1960 ble han ansatt ved Mosjøen Gymnas. Flere generasjoner ungdom har vært så heldige å høre denne hedersmannens forelesninger i norsk, historie, samfunnsfag, m.m.

Kristian Halse deler sin kunnskap med hele Vefsn-samfunnet gjennom sitt engasjement for lokalhistorie. Hans festskrifter, festtaler, dikt og tekstlesninger er vel kjent for de fleste innbyggere på Helgeland. Men fremfor alt er Kristian en 17. mai-mann. Det er derfor spesielt hyggelig at overrekkelsen av Kongens Fortjenestemedalje skjedde på Norges nasjonaldag. I sin takketale minnet han forsamlingen om Wergelands betydning for kulturnasjonen Norge. Det må også nevnes at Kristian Halse er Nordland Venstres siste Stortingsmann siden 1973.

partifolk

siden sist

Sagt på landsstyremøtet i Venstre:

Jeg får ofte høre at vi på Sørlandet er litt forsiktede og litt unnskyldende for at vi er til. Hvis vi i Venstre her nede ikke er villig til å vise vei, så vil heller ikke Sørlandet endre seg.

Eva Kvelland, sentralstyret

Venstre skal lage en dugnad for etterutdanning av lærere, vi skal få kommunene til å vedta det der Venstre sitter på vippen. Jeg oppsøker «alliansen av villige».

Odd Einar Dørum, direktvalgt

Det er litt frustrerende å være her som småbarnsfar og ikke kunne fortelle hvilket sted jeg er på landsstyremøte.

Øystein Nilsen, Troms, med utsyn over Dyreparken i Kristiansand

Vi skal sende ut et notat om kommune-struktur-debatten i forkant av 1. utkastet til nytt stortingsvalgprogram til høring i organisasjonen.

Ola Elvestuen, nestleder

På den dårligste skolen i Stange kommune er det 4 av 5 elever i 5. klasse som ikke kan lese og skrive.

Erik Ringnes, Hedmark

Uansett hvor rike vi blir så må politikken prioritere felleskapets penger.

Lars Sponheim, leder

Venstres representanter ble i 2005 valgt inn på et veldig tydelig liberalt program, og jeg er stolt over den jobben de har gjort.

Hans Antonsen, Aust-Agder